పెళ్లికి పెద్దలు

అమ్మాయికి సబంధాలు చూడటంలో కొంత తాత్సారం జరిగినమాట నిజమే. కాని అందుకు ఏ ఒకరిన్నీ తప్పుపట్టటానికి వీల్లేదు—పడితే అందరిన్నీ పట్టాలి. తప్పు అందరిదీ అనుకునేకన్నా ఏ ఒకరిదీ కాదనుకోవటమే మంచిది.

జీవితం కాళ్ళ జెర్రిలాటిది. వెయ్యికాళ్ళతో నడుస్తుంది. అయితే తేడా ఏమంటే, కాళ్ళజెర్రికి చరచరా నడిచిపోవటం తెలుసు! జీవితానికి తెలీదు. ఒక కాలు వెయ్యి వలిసినప్పుడు ఇంకో కాలు వేస్తుంది. ఒక కాలు ఒక పక్కకి పడితే ఇంకో కాలు ఇంకోపక్కకి పడుతుంది. ఒక కాలికి మరోకాలు కొట్టుకుని జీవితం బోల్తాపడటంకూడా కద్దు. అందరికీ అనుభవంలో వుండే సంగతే గనక దీన్ని అదే సాగదీయనవసరం లేదు. ఒక్క ముక్కలో చెప్పాలంటే, జీవితం కంటే, తప్పటడుగులువేస్తూ మధ్యమధ్య చతికిలబడే పాపాయి నయం—ఆ పాపాయి తనతప్పులు సరిదిద్దుకుంటూ, ఇవాళ కాకపోతే రేపైనా నడుస్తాడు, గెంతుతాడు, పరిగెత్తుతాడు కూడానూ. జీవితం చూడబోతే రామాయణకాలంనుంచీ ఇదేవిధంగా అహోరిస్తున్నది.

అమ్మాయి పెళ్ళిగురించి సహజంగా అందరికన్నా అధికంగా ఆరాటపడినవాళ్ళు అమ్మా, నాన్నా. అయితే వాళ్ళ ఆరాటాలకు ప్రసుతికలవలేదు. అసలే దంపతులు—అందులోనూ ముప్పై ఏళ్ళుగా దాంపత్యం వెలగబెట్టినవాళ్లు.

అలాంటి దీర్ఘ దాంపత్యంలో ఏదో ఒకటి జరగాలి. ఒకరి మనస్తత్వం ఇంకొకరికి అనుకూలంగా మారనైనా మారాలి! లేదా, ఒకరికి ఇంకొకరు విరుద్ధంగానైనా తయారుకావాలి. మూడో మార్గం లేదు.

అమ్మా, నాన్న రెండోమార్గం అవలంభించారు. ఎవరో ఒకరు అవలంభించకపోతే ఆ మార్గం దేనికి వున్నట్టూ?

కాపరం పెట్టిన కొత్తలో వారిమధ్య ఇంత వ్యత్యాసం లేదు. ఒకరు ఈశాన్యంగా వుంటే మరొకరు ఆగ్నేయంగా వుండేవా రనుకోవచ్చు. కాని కాలం గడిచినకొద్దీ వాళ్లు బొత్తిగా వుత్తర-దక్షిణా లయిపోయారు. ఇట్లా కావటానికి అవసరమైన ప్రక్రియలు తామే సృష్టించుకున్నారు. ఒకరికి యేమాటంటే వులుకో అదే మాటను రెండోవాళ్ళు పని పెట్టుకుని అనటం, ఒకరు యే విషయంగురించైనా రాద్ధాంతం చేసే ధోరణీలో పడగానే రెండోవాళ్ళు చప్పరించి, ఊఁ ఈ భాగ్యానికేనా ? అన్నట్టు మాట్లాడటం; గ్రహచారం సరిగా వుండి అవతలిమనిషి తనతో యేకీభవించేసరికల్లా ప్లేటు మార్చేసి యింకో ధోరణి అవలంభించటం—ఇటువంటి విద్యలు ఆ దంపతులకు కరతలామలకమైనై.

అందుచేత—అమ్మ, ఏఁవండీ; అమ్మాయిపెళ్ళి—అని అంటుండగానే నాన్న, అమ్మాయిపెళ్ళి-అమ్మాయిపెళ్ళి అని నన్ను తరుముతావేమిటి? అంత యావ గలదానవు నువ్వేం చేస్తున్నట్టూ అని కస్సుమనేవాడు.

ఆడకుంకను, నావల్ల యేమవుతుందీ ? అంటూ అమ్మ మగవాళ్ళమీద ఒక విసురు విసిరేది.

నీకు సంబంధాలు వెతకడం చాతకాదు కాని, నా చేత వెతికింపజెయ్యటం చాతనవునంటావు. అంతేనా ? అనేవాడు నాన్న.

అమ్మ రెచ్చిపోయేది.

చాల్లెండి. ప్రెద్దానికీ పెడర్థాలు తీస్తూనూ... అయ్యో, కన్నకూతురి మెడని ఆ మూడుముళ్ళూ యెలా పడతయ్యా అని నేను యిద్దై పోతూంటే, మిమ్మల్నేవో హింస జేయిస్తున్నానని గింజుకుంటారేమిటీ ? ఏమిటా హింసజెయ్యటం ? అని అరిచేది.

ఓహ్. నువుగాగా యింతేసి ఆడపిల్లనుకన్నావ్. నువు చెయ్యి వీలుజూసుకుని 7-15 కి అమ్మాయి పెళ్ళిగురించి ఆరాటం తెచ్చుకుంటే, నేనుకూడా నీతో బాటు ఎగరొప్పాలి? లేకపోతే నాకు నీకున్నపాటి ఆరాటం లేనట్టా ? నాకు తెలీకుండా యెక్కడ సంపాదించావీ తెలివితేటలు ! అనేవాడు నాన్న.

ఈ వాగ్యుద్ధం ఒక్కోసారి గంటలకొద్దీసాగేది. ఎవరి మటుకు వాళ్ళు. యీ దెబ్బతో నోరు మూతపడాలిసిందే, అనుకున్నట్టుగా మాట విసిరేవాళ్లు. కాని రెండోమనిషి ఆ దెబ్బ తప్పుకుని మరో మహాస్త్రం ప్రయోగించటమో, లేక తమమీదికి వచ్చిన అస్త్రాన్నే తిప్పికొట్టటమో తటస్థించేది. అంతా మహాభారతంలోని యుద్ధపర్వంలాగా వుండేది వినేవాళ్ళకు.

ఇద్దరూ అతిరథులే. ఎవరూ ఓడేవాళ్ళుకారు. గెలిచేవాళ్ళూ కారు. కాకపోతే, తమ అస్త్రాలు విఫలమైపోతున్న

కొద్దీ యిద్దరికీ రోషావేశాలు రెచ్చిపోయ్యేవి. శేషం కోపేన పూరయేత్ — అనుకుంటూ వాగ్యుద్ధం సాగించేవాళ్ళు.

ఈ వాగ్యుద్ధాలను అమ్మాయి యిప్పటికి నాలుగేళ్ళ నుంచీ వింటున్నది. అమ్మా నాన్నా సాగించే యీ పోరాటం నిజంగా తన పెళ్ళికావాలన్న వుద్దేశంతో నేనని దానికి యెన్నడూ, పొరపాటునకూడా, అనిపించలేదు. వాళ్ళు దాంపత్యధర్మంలో కొట్లాడుకుంటున్నారు— అంతే. తన పెళ్ళి కేవలం ఒకసాకు. కావలిస్తే వాళ్ళు వంటనుగురించీ, సినిమాకెళ్ళటం గురించీ, నగలు కొనటంగురించీ. ఇదే వుత్సాహంతో కొట్లాడగలరు—లక్షసార్లు కొట్లాడారుకూడా

నాన్న ఏదో కొత్త తలనూనె తీసుకురాగానే, కాస్త డబ్బుచూసి మరీ వాడుదురూ, అడ్డమైనవన్నీ కొనకా— అనేది. ఈ అవకాశం తీసుకొని, నాన్న లోగడ చేసిన దుర్వ్యయమంతా చిట్టా వప్పగించేసేది.

దాంతో నాన్న అగ్గిరాముడై పోయేవాడు. కప్పు లేచి పోయేది.

ఆ తరవాత ఇంకోరోజు అమ్మ, అమ్మాయికి నా కమ్మలిచ్చేసి నేను కొత్తవి చేయించుకుంటా. సమ్మంధాలు రావలిసినపిల్ల! దానికా ఒంటిరాతి కమ్మలేవిటి, దాని రాత కాకపోతే, అయే ఖర్చేదో అవుతూనే వుంది! కావలిసిందీ ఒక్కటీ అంవరదు. అంటూ ఆ కమ్మలచుట్టూ ఒక పెద్ద గూడు మహా ఒడుపుగా అల్లేది.

దాన్ని నాన్న ఇట్టె చించి చెండాడేవాడు. దుబారా ఖర్చుగురించి నవునాకు నీతులు చెప్పి మూడురోజులు

కాలేదే. అంటూ శాంతంగానే ప్రారంభించేవాడు. కాని త్వరలోనే చర్చ అదుపులలోకీ, శాపనార్థాలలోకీ వెళ్ళిపోయేది.

ఈ చర్చించటంలో ఇద్దరూకూడా ఒక పొరపాటు చేసేవాళ్లు. అవతలి మనిషి శాంతచిత్తంతో తాను చెప్పింది వింటున్నట్టూ, తనమాటలలో వుండే పరమసత్యాన్ని తలకు పట్టించేసుకుని అభిప్రాయాలు మార్చేసుకునేట్టూ భ్రమపడి మాట్లాడేవాళ్ళు.

నేను డబ్బు ఖర్చుమాట ఎత్తడమే లేదు. నీ లెక్ఖన నేను వెనకాముందూ చూడకుండా డబ్బు తగలేసేవాణ్ణేగా. నేననేదల్లా ఏమిటంటే, నన్ను నువు నగలు వేయించమని ఏ మొహంపెట్టుకుని అడుగుతావూ అని... అవును, అమ్మాయి చెవులు బోసిగానే వున్నై. నీ కమ్మలు దానికిపెట్టి, దాని కమ్మలు నువు పెట్టుకో. సమ్మంధాలు వచ్చేవి నీకొ్కదుగా? అన్నాడు నాన్న.

అబ్బో, మీ దుబారా అంతా మీ క్కావలసినప్పుడే; నా కోసం కానీ ఖర్చు పెడతారుగా? నాకు తెలుసులెండి. ఏం! నగలు చేయించుకోవటం దుబారాఖర్చా? ఇంత పట్నం వుంది, ఏ మగాణ్ణైనా అడగండి—నగలు తింటామా? ఎప్పు డమ్ముకున్నా డబ్బేగా? బంగారం ధర పాపంలాగా పెరిగిపోతున్నదాయిరి. ఇది యింతిలో తగ్గదని వాళ్ళ నారాయణమూర్తికూడా చెబుతున్నాడు. నా కమ్మలు దానికెందుకు పెట్టాలి? నేను పెట్టను. మీ కూతురేగా! ఇష్టమైతే చేయించుకోండి—కష్టమైతే మానుకోండి. ఓహో, అన్నదిలమ్మ.

ఈ భాగ్యానికేనా కూతురిమీద కొండంత ఆపేక్ష వున్నట్లు మాట్లాడావు! నేను కావాలనుకున్నప్పుడు దానికి కమ్మలు కొంటాలే, నువ్వు మాట్లాడక వూరుకో అన్నాడు నాన్న.

అడిగితేనే యింత అఘాయిత్యం మాట లంటున్నారు, అడక్కుండా కమ్మలు కొంటార్ట–నే జూడను అన్నది అమ్మ.

ఇటువంటి వాగ్వాదాలు జరిగేటప్పుడు ఆఖరుమాట తనది కావాలని అమ్మా, నాన్న కూడా విశ్వప్రయత్నం చేసేవాళ్ళు. అసలు విషయం అయిపోయాక కొసరు విషయాలు తీసుకొచ్చి, చాకిరేవు పెట్టేవాళ్ళు. ఆ చాకిరేవు యెంతకీ తెమిలేదికాదు.

అమ్మా, నాన్నా వాగ్వాదం ప్రారంభించగానే అమ్మాయి చిన్న గొంతుతో, మళ్ళీ చాకిరేవు పెట్టారూ! అనేది.

చాకిరేవు కాదే—రావణాసుడి కాష్టం అది యెన్నటికీ చల్లారదు, అనేవాడు అన్నయ్య కొంచెం గట్టిగానే. ఐతే తమ పిల్లలు తమగురించి యేమనుకుంటున్నారన్నది అమ్మకూ, నాన్నకూ పట్టేదికాదు.

కన్నకూతురి పెళ్ళివిషయంగదా అని అయినా ఆ పుణ్యదంపతులు తమపద్ధతి కాస్త మార్చుకోలేదు. నాన్నకు పురుషకారం తన్నుకొచ్చినప్పుడు అమ్మకు ఎక్కడలేని వేదాంతమూ పుట్టుకొచ్చేది.

ఏంవిటో మీ వెర్రిగాని, మనచేతిలో ఏమీలేదు. ఎంతమందిని చూస్తున్నాం కాం! ఆ శారదాంబా వాళ్లు

ఆ కూతురికోసం నా తలవెంట్రుకలన్ని సంబంధాలు చూశారు. చివరికి, వద్దంటే వద్దనుకున్న మేనరికమే జరిగింది. వరహీనం కూడానూ. పిల్లకన్న అతను రెండురోజులే పెద్దట. పైకి అమా టంటున్నారేగాని, రెండురోజులు చిన్నెమో కూడాను అనేది అమ్మ.

అమ్మకు ఆదుర్దా తన్నుకొచ్చినప్పుడు నాన్న సరిగ్గా యిదేవిధంగా మాట్లాడేవాడు. ఆ సాకేతరామయ్య తన కూతురికి సంబంధాలకోసం కాళ్ళకి బలపాలుకట్టుకు తిరిగాడు. చివరకు యెటువంటి సంబంధం తెచ్చాడో చూడు—గీత, అంతా గీత అనేవాడు నాన్న.

మొదటి రెండేళ్ళూ అమ్మాయి పెళ్ళికోసం అమ్మా నాన్న పడ్డ హైరాన యేవిధంగానూ పెళ్ళిప్రయత్నం అని పించుకోదు. సంబంధాలు చూడాలి. ఎవరూ పట్టించుకోవటం లేదు. అందుకే యింతవరకూ ఒక్క సంబంధమైనా చూడటం జరగలేదు. ఇదీ వారి ధోరణి.

ఆ తరువాత నాన్న కుండ పగలేసి అసలు విషయానికి వచ్చాడు.

పడు పడు అన్న నాసవితేగాని పడ్డ నాసవితి లేదుట. సంబంధాలు చూడు చూడు అంటే ఐపోయిందా? ఎప్పుడు చూడటం? ఎక్కడని చూడటం? ఆఫీసులో పని, ఇంట్లోపని. క్షణం తీరికలేదు. దూడగుంజనుంచి బర్రెగుంజకన్నట్టు—ఆఫీసుకూ—ఇంటికీ మధ్య తిరగటంతోనే కాలం గడచిపోతూండె.

ఈ దిక్కుమాలిన సంబంధాలు చూడబోతే బస్సుల్లో తగిలేవి కావాయె... అన్నాడాయన.

మిగిలినవాళ్ళంతా పిల్లలకి పెళ్ళిళ్ళు చెయ్యటం లేదుటండీ! అన్నాదామె. సమయోచితంగా ఆవిడకు ఒకసారి ప్రపంచంనిండా పెళ్ళిళ్లు చేయించి పారేసేవాళ్లు కనిపించేవాళ్లు. మరోసారి ఎక్కడ చూసినా, పిల్లలకి మొగుళ్ళను వెతకలేక అఘోరించేవాళ్ళే కనిపించేళ్ళు. ఆవిడ జీవితసత్యాలతో ఆ విధంగా ఆడుకునేది.

పదిమంది మనుషులు వెయ్యేసి కళ్ళతో చూస్తూంటే తప్ప ఆడపిల్లకి సమ్మంధం కుదరదు. అందుకని ఎంతమందికో చెప్పి ఉంచా. వాళ్ళుమాత్రం ఏం చేస్తారూ ? అన్నాడు నాన్న.

· నాన్న చేసిందివో్త్తి తెలివితక్కువపని అని అమ్మకు ఇట్టె తెలిసిపోయింది.

ఏమీ చెయ్యకుండా ఉన్నా మా భాగే అడిగిందే చాలుగదాఅని ఏ దిక్కుమాలిన సమ్మంధమో తెచ్చి మన మెడకి చుట్టేస్తారు... అన్నది అమ్మ.

వాళ్లు సమ్మంధం చూపేవాళ్లేగాని చేసేవాళ్ళు కాదుగా! అన్నాడు నాన్న.

అయినా వాళ్ళకు మన పిల్ల పెళ్లే పట్టిందా ఏఁవిటి? అన్నది అమ్మ, ప్లేటుమార్చేస్తూ.

క్షణంకిందటపనికిమాలిన సమ్మంధం తెస్తారన్నావు. ఇప్పుడు సమ్మంధమే చూడరంటున్నావు. ఏదో ఒకటి తేల్చుకో... అన్నాడు నాన్న చిరాకుపడుతూ.

ఏదీ ? ఒకళ్ళయినా, ఇదుగో సమ్మంధం అన్న పాపాన పోయారా ? అని అమ్మ నిలవదీసి అడిగింది.

చర్చ హనుమంతుడి తోకలాగా పెరిగిపోయింది. మధ్య మధ్య కాఫ్యాశక్తి.

సమ్బంధాలు కావలసినవాళ్ళు పత్రికల్లో ప్రకటనలు వేస్తున్నారు. ఆ పని చేస్తే ?

ఎందుకు ? డబ్బు దండగ పత్రికల్లో ప్రకటనలకు సమాధానాలు రాస్తే పోలా ? అందుకని రోజూ శ్రద్ధగా పెళ్ళిప్రకటనలు చూసి. ఆశాజనకంగా కనిపించినవారికి సమాధానాలు రాశారు. ఇద్దరు యువకులవద్దనుంచి ఉత్తరాలు కూడా వచ్చినై. కాని వాళ్ళషరతులు అందుబాటులో లేవు... ఒకడు తనకు వుద్యోగం చూసిపెడితేగాని పెళ్ళాడనన్నాడు.

ఒకనాడు దేవుడల్లే సీతప్పమావయ్యొచ్చాడు.

ఏం బావా ? పిల్ల పెళ్ళికి సంబంధాలు చూస్తున్నావుట గమా? ఏదైనా ఓనగూడేలా వుందా? అని అడిగాడు నాన్నని.

ఆకాశాన యెక్కడా ఓ యింత మబ్బుతునకలైనా లేవనుకో... అన్నాడు నాన్న.

సతమతమై ఛస్తున్నా మన్నయ్యా! నువు కాసింత సాయం చేద్దూ... అన్నది అమ్మ.

నీ కెందుకే బెంగా, వెర్రిదానా ? కో అంటే సంబంధాలు! ఏమనుకున్నావోను. అంత డబ్బులో వుండనుకో. ఓ పదివేలు పారెయ్! కొండమీది కోతి దిగొస్తుంది... అన్నాడు మావయ్య.

పదివేలే! నీ కేమన్నా మతిపోయిందా యేమిటి? అన్నాడు నాన్న.

కష్టమేమరి. ఐతేనేం? ఒక్కగా నొక్క కూతురూ. పళ్ళుబిగువుని ఆ కట్నం అలా గిరవాటేశావంటే, నీ బరువు శాశ్వతంగా దిగిపోయినట్టే. ఆ తరవాత యెంత పోయి, ఎంత తెరిపి... అన్నాడు మావయ్య.

అఘోరించినట్టే వుంది. పళ్ళు బిగిస్తేనే పదివేలు రాలేట్టుంటే అబ్బాయిని ఇంజనీరు చదివించకపోయానూ! అన్నాడు నాన్న.

మావయ్యకు యేదో తట్టింది.

అన్నట్టు. ఒరే, మా కోడలి పింతాతగారు నలుగురు కూతుళ్ళకు ఎంత గమ్మత్తుగా పెళ్ళిచేశాడనుకున్నావ్? ఆయన భార్య ఆయనతో ఓనాడు, ఏమండీ! పెద్దదాని పెళ్లి చెయొద్దూ? అన్నదిట. ఆయన వెంటనే కండువా మీద వేసుకుని యెకాయెకీ స్కూలుకువెళ్ళి, హెడ్మాస్టరుగారి దర్శనం చేసుకుని, అయ్యా. పెద్దతరగతులు చదివేవాళ్ళలో పేద కుర్రాళ్ళు కాస్త చురుకైనవాళ్ళు, ఎవరున్నారో చెబుతారా! అనాట్ట. హెడ్మాస్టరుగారు ఇద్దరు ముగ్గురు స్కాలర్షిప్పుకుర్రాళ్ళను చూపారట. వాళ్ళలో తన పెద్దకూతురికి యీడూ జోడూ అయినవాణ్ణిగా చూసి, వివరాలు తెలుసుకుని, వాడితరఫు పెద్దవాళ్ళతో మాట్లాడి, ముహూర్తంపెట్టి, నెలతిరక్కుండా పెళ్ళిచేశాట్ట. మిగిలిన ముగ్గురాడపిల్లలకీ ఇదే మోస్తరుగా పెళ్ళిళ్లు చేసేశాడనుకో. నాలుగు సంసారాలూ నిక్షేపంలా వున్నాయి. నేననేదీ...తంపర పెంచుకున్నకొద్దీ

పెరుగుతుంది, తుంచేశావో, ఏ గోశవా వుండదు. అన్నాడు మావయ్య.

నాన్న తల అడ్డంగా తిప్పి, ఆ రోజులు వేరు. ఈనాడు నా పిల్లను తీసికెళ్ళి ఏ బీదవిద్యార్థికో ఇచ్చానో, వాడు నా యింటనే తిష్టవేస్తాడు. వాళ్ళకు నాలుగు కాయలు కూడా కాస్తే ఇక నా సంగతి అడిగావ్ ? అన్నాడు.

మావయ్య మాటమార్చి, అన్నట్టు పిల్లలిద్దరూ ఏరీ? కనబడ్డే ? అంటూ చుట్టూ కలయచూశాడు.

వాళ్ళా ? ఏదో ఎక్స్కర్షన్ట———తిరపతి వెళ్ళారు, అన్నాడు నాన్న.

పిల్లనుకూడ పంపావా ? అన్నాడు మావయ్య, ఘోరం జరిగిపోయినట్టుగా.

నేను వద్దనే అన్నా. ఒక్కరోజుకేగదా, వెళ్ళనిమ్మన్నది మీ చెల్లెలు. ఓవేళ నేను వెళ్ళమని వుంటే చక్రం అడ్డేసి దాన్ని వెళ్ళకుండా ఆపి వుండేదేమో...అన్నాడు నాన్న, అమ్మమీద ఒక విసురు విసురుతూ.

మన సౌశభ్యం. అన్నయ్యకు తెలుసులెండి. నువ్వు మాత్రం పిల్లసంగతి మనసులోఒకపక్క పెట్టుకోవాలన్నయ్యా మేం మందీమార్బలం కలవాళ్ళం కాం గద...అన్నది అమ్మ.

నువ్వింతగా చెప్పాలా ! ఇహ ఆ పనిమీదే వుంట్నాననుకో...అని మావయ్య గొడుగు చేతబుచ్చుకుంటూండగానే పిల్లలు తిరపతినుంచి తిరిగివచ్చారు. వాళ్ళ వెంట యింకో అబ్బాయికూడా వున్నాడు. అమ్మాయి కొత్తపట్టుచీరె కట్టి పెళ్ళికూతురల్లే వెలిగిపోతున్నది.

ఈ చీర యెక్కడిదే? అన్నది అమ్మ.

ఈ అబ్బా యెవ్వరా? అన్నాడు నాన్న.

పెళ్ళికొడుకు. నిన్న తిరపతిలో అమ్మాయికీ, ఇతనికీ పెళ్ళిజరిగింది, అన్నా డన్నయ్య. ఒక్కసారిగా ప్రొజెక్టరులో ఫిలిం ఆగిపోయినట్టయింది. సౌండు లేదు. బొమ్మ కదలదు. ఎక్కడివా ళ్ళక్కడ కొయ్యబారిపోయారు. తరవాత ఫిలిం రెట్టింపువేగంతో పరిగెత్తినట్టయింది. నెత్తులు బాదుకోవటం, కేకలు, గందరగోళం, భీభత్సం—నాన్న అరిచాడు. అమ్మ యేడ్చింది. మావయ్య తత్తరబిత్తరగా చింపాంజీభాషలో యేవిటో అంటున్నాడు. అది యెవరికీ అర్థంకావటంలేదు. కొంతసేపయాక వేడీ, ఉద్రేకాలూ, ఉచ్ఛ్వాసాలూ కాస్త ప్రశమించి అందరూ మామూలు మనుషుల ధోరణిలోకి రాసాగారు.

మావయ్య వేదాంతం చెప్పాడు. ఇలా రాసిపెట్టి వుంది గ వును. ఆపటం నీ తరమా?...మాటలా?...అబ్బో, ఇంత కన్న యెంతో యిదిగా జరిగిన విషయాలున్నాయి. ఏవిటో. ఇంతకీ శుభమేగదా జరిగింది? బరువు దిగిపోయింది. ఇక నేవిటి?

కాస్త తాపీగా విచారించినమీదట అమ్మాయిమొగుడు అలగామనిషి తాగుబోతు, జైలుపక్షీ మొదలైనవి కాడనీ; మంచి సంబంధమేననీ, చాలా మంచి సంబంధంకూడా ననీ, అతనికి యే వంకా లేదనీ, పైగా అబ్బాయి స్నేహితుడేననీ, అతనికి ఐదారువేల కట్నంతో పిల్ల నిస్తావనికూడా వచ్చా రన్నీ, ఉద్యోగం చేసుకుంటూ నెలనెలా మూడొందలు తెచ్చు కుంటున్నాడనీ—ఒక్కొక్కసంగతే బైటపడింది.

తాను యెందుకు అరిచి గావుకేకలుపెట్టిందీ నాన్నకు అర్థంకాలేదు. అమ్మకు మాత్రం తాను శోకంపెట్టటం చాలా వుచితంగానే వుందనిపించింది.

చాటుగా అయినపెళ్ళి అన్న సంగతి కప్పిపెట్టటానికి ముహూర్తంచూసి మళ్ళీ పెళ్ళి జరిపించారు.

అమ్మనూ, నాన్ననూ అందరూ ప్రశంసించారు. కాని అసలు పెళ్ళి తిరపతిలో పెద్దలెవరూ లేకుండా జరిగిపోయినట్టు పాక్కనే పాక్కింది.

అమ్మాయి మీకు తెలీకుండా పెళ్ళిచేసుకుందిటగా! అని కొందరు అమ్మను అడగనే అడిగారు.

ఇంకా నయం, ఈ సంబంధం మేం మొదటినుంచీ అనుకున్నదే. అల్లుడికి తిరపతిలో పెళ్ళిమొక్కుందిట. మేం వెళ్ళాలంటే పడక అబ్బాయిని అమ్మాయివెంట పంపించాం, అన్నది అమ్మ.

నాన్నగూడా నలుగురితోనూ ఇంచుమించు ఈ విధంగానే చెప్పాడు. ఒక్క సీతప్పమావయ్య మటుకు అడ్డమైన వాళ్ళతోనూ, వాళ్ళు ఎవరికీ తెలీకుండా పెళ్ళిచేసుకుని వచ్చేసరికి నేనూ అక్కడే ఉంటినిగా, పెళ్ళయిందని తెలిసేసరికి మేవంతా కొయ్యబొమ్మల్లా అయిపోయాంవనుకో. బావ అరుపులూ, మా చెల్లెలు శోకాలూనూ, నే కోప్పడ్డాకగదూ వాళ్ళు సమాధానపడతా!—అని చెప్పేసి తాను అందరికన్నా పెద్ద పెళ్ళిపెద్ద అయిపోయాడు.